

ARBEJDSLØSHED / LEDIGHED 7. oktober 2020

DEBATINDLÆG

Tre ting politikerne skal huske i det nye folketingsår

Skrevet af

Erik Bjørsted
Cheføkonom

Tirsdag begyndte et nyt folketingsår. Det tegner til at blive et ekstremt vanskeligt år, hvor politikerne især skal tage sig af arbejdsløsheden.

Kontakt

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Dansk økonomi er indtil videre kommet bedre igennem coronakrisen, end mange af os frygtede.

Ikke desto mindre har vi lidt kolossale jobtab. I andet kvartal mistede vi 98.000 arbejdspladser. Det svarer nogenlunde til den jobfremgang, vi havde de sidste 2½ år før krisen. Derfor er mit første råd til politikerne i det nye folketingsår:

1) Hold hånden under arbejdsmarkedet

Den britiske økonom John Maynard Keynes skrev for mange år siden: "Look after the unemployment, and the budget will look after itself."

Der er noget sandhed i ordene, for hvis ikke vi holder hånden under beskæftigelsen, giver det langvarige skader på både de offentlige finanser og BNP. Det gælder især langtidsledigheden, som desværre allerede er vokset.

Det begynder ganske vist at lysne på arbejdsmarkedet, når vi ser på den samlede ledighed, men vi er nødt til at indse, at det kommer til at tage lang tid at indhente de tabte arbejdspladser.

Usikkerheden i den globale økonomi er nemlig ikke blevet mindre. OECD skønner, at væksten kan blive 2-3 procentpoint lavere end i deres seneste hovedscenarie for verdensøkonomien. I det tilfælde venter der nye jobtab herhjemme.

Derfor skal politikerne kaste flere livliner ud og føre en ekspansiv finanspolitik.

2) Flere offentlige investeringer

Der er mange måder, som finanspolitikken kan øge beskæftigelsen på. Én af de mest effektive måder er at fremrykke offentlige investeringer. Offentlige investeringer er tre gange så effektive som f.eks. at sænke skatter og afgifter.

Det kunne være energirenoveringer af offentlige bygninger, investeringer i infrastruktur og ladestandere til el-biler eller opsætning af vindmøller.

Argumentet imod at fremrykke offentlige investeringer er, at de kan komme for sent i gang og øger risikoen for en overophedning. Vi er dog milevidt fra en overophedning. Økonomien var heller ikke overophedet inden krisen.

Risikoen er ikke at gøre for meget, men at gøre for lidt.

3) Ny budgetlov: Giv luft til velfærd og grøn omstilling

Regeringen har i sit finanslovsforslag lagt op til fortsat at holde hånden under beskæftigelsen i 2021. Man har dog valgt at holde sig indenfor budgetlovens grænse om et maksimalt underskud på den strukturelle saldo på ½ procent af BNP.

Det er unødvendigt selvpineri. EU-kommissionen tillader nemlig, at lande med lav gæld – som Danmark – må have et underskud på 1 procent.

Vi bør smide spændetrøjen og mønstre så mange finanspolitiske muskelkræfter som muligt i den nuværende krise. Revisionen af budgetloven er derfor en kærkommen lejlighed til at øge underskudsgrænsen til 1 procent af BNP. EU og resten af verden vil ikke løfte et øjenbryn.

Tager man højde for statens aktiver (f.eks. statens indeståender i Nationalbanken), har vi stort set ingen gæld. Ifølge Finansministeriet har vi faktisk udsigt til en nettogæld på **nul** i 2021.

Derfor kan vi roligt hæve underskudsgrænsen i budgetloven, så vi får mere manøvrerum. Det kan ikke alene holde hånden under beskæftigelsen, men også sikre danskernes velfærd og muliggøre den grønne omstilling.

Bragt i Netavisen Plo den 7. oktober 2020